

Universitätsbibliothek Wuppertal

Epistolæ obscvrorvm virorvm

cvm inlvstrantibvs adversariisqve scriptis

Textvs

Hutten, Ulrich von

Lipsiæ, 1864

15. Magister Petrus Steynhart

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-976](#)

in Speculo suo manuali corrigit iniustitiam Iohannis Reuchlin. Et quod sit bonus Christianus presumitur ex hoc quod si non cogitaret semper manere Christianus, ipse non esset ita iratus super Iudeos, et faceret eis tanta mala'. Dixit plebanus 'Scribere seu componere libros est una magna res, et non competit nisi magnis et Doctis Viris qui sunt altissime graduati, multo minus Iohanni Pfefferkorn qui est Ideota: et Ergo Theologi Colonienses nunquam debuissent pretendere quod vellent hominibus persuadere quod Pfefferkorn componit talia. Sed si ego essem Imperator, Ego vellem Pfefferkorn et Hochstrat suspendere ad unum patibulum'. Respondi: 'Quid fecit Magister noster Iacobus de Hochstraten? Tamen est bonus Imperialis, quod ego volo probare per Epistolam suam ad Imperatorem, in qua sic scribit: „Valeat et in eternum gaudeat Cœsaria Maiestas quam deus optimus maximusque sue Ecclesie conservare dignetur per milia tempora felicem".' Dixit plebanus: 'ego vidi x malefactores mortificari, et nullus fuit ita dignus mortis sicut Hochstrat, qui tam bonum et innocentem virum sic iniuste tribulat, et adhuc petuit etiam adiutorium a Rege Francie qui est publicus inimicus Imperii, contra Iohannem Reuchlin; quod est crimen lese maiestatis; et super hoc Romæ lamentavit'. Respondi quod Hochstrat facit talia zelo fidei, et fides maior est quam imperator, et Theologi non curant superioritatem secularem'. Tunc plebanus abscessit dicens: 'O Innocentissime Reuchlin, debes tu sic tractari a pessimis et nequitiosissimis tribulatoribus? Deus te conservet. Sed si ulla est iusticia, tu non potes superari in ista causa. Ergo possum dicere: "zelabunt gentes et nihil adversum te poterunt".' Respondi occulte: 'Fiant dies eius pauci, et Episcopatum eius accipiat alter'. Per deum, domine Ortvine, nos habemus multas tribulationes. Vellem quod ista causa esset expedita: et ergo scribatis mihi tamen quomodo stat in Curia Romana, et Valeatis per tot annos quot vixit Matusalem. Datum Vratislavia.

30

15.

C Magister Petrus Steynhart

Magistro Ortvino Gratio

Salutem.

Multum vellem vobis scribere, domine Ortvine, de novitatibus hinc
35 inde et bellis et guerris et etiam de Causa Iohannis Reuchlin: sed iam

¹ iniūticiā 5. ² bouus 4. ⁴ Componere 4. ⁶ Iohanni Pfeffercorn 5. ⁸ ergo 5. ⁹ Pfeffercorn 5. ¹⁰ M. nr Iaco. 4. Ma. 5. tamen 5. ¹² Cefarea 5. ^{12.13} Ma. 4. ¹⁴ x. 5. ¹⁷ Ioannem 5. ¹⁸ . Et 4. Romæ 4. Rhomæ 5. ²³ iusticia 5. ²⁷ michi 5. ²⁸ Rhomana 5. valeatis 4.
³¹ M. 4. 5. ³⁵ : Sed 4. . Sed 5.

sum ita iratus quod non possum sedere præ ira: et ergo non possum scribere talia, quia Cor palpat mihi quasi unus percuteret cum pugno, quia est hic unus Almanus de partibus Misnensium, et ipse promisit mihi dare unum vocabularium Iuris: et nunc non vult dare, et sepe monui eum amicabiliter, sed non iuvat. Et video quod prætendit me vexare. Sed quia scitis quod omne promissum cadit in debitum, propterea feci eum citare. Tunc hodie scripsit mihi unam litteram vituperativam et scandalisavit me quasi bufonem. Ergo sum ita iratus quod nescio quid debo facere. Sed volo ire ad gubernatorem et impetrare unum mandatum de capiendo, quia iste socius est mihi suspectus de fuga. Et quando non mittit mihi statim librum, tunc afferam famulos pariselli ad captivandum eum, et mittere in presunam: et si tunc habebit unum strapecordam vel duas, capiat sibi: quia volo eum docere quomodo debet unum circumducere, et non tenere promissum. Et credatis mibi firmiter quod volo rectificare illum socium: vel est damnum quod vivo. Quia oportet me habere talem librum, quia iam pono studium meum in ordine, et emi libros in Iure et in aliis, vadens cotidie quattuor horas ad Sapientiam, audiendo Instituta, et Infortiatum, et etiam in iure Canonico, et Regulas cancellariæ; et inveni hic unum librum multum practicum, et est excellens, et ex eo disco multa: ego credo quod in Almania non habetis eum: ipse est mirabilis et est valde declarativus, et intitulatur 'Casus longi super Institutis', et practicat pulcherrimas materias, et ita profunde declarat Institutata, quod sepe dividit unum Paragraphum in .x. partes, et procedit per modum dialogi, et est etiam quantum ad latinitatem valde elegans. Non possum vobis scribere quantum est utile habere talem librum. Sed non debetis dicere Iuristis in Colonia qui sunt fautores Ioannis Reuchlin: quia si haberent illum librum, magis subtiliter possent practicare. Ego bene scio quod non habetis libenter quod studeo in Iure, quia sepe dixistis mihi quod debo studere in Theologia, quæ beatificat et est de maiori merito, quam illa Iura quæ faciunt curvum rectum et rectum curvum. Et allegastis mihi Richardum in uno passu. Attamen dice vobis quod oportet me facere, quia scientia Iuris est de pane lucrando: unde versus

„Dat Galienus opes et sanctio Iustiniani:

Ex aliis paleas, ex istis collige grana”.

Et scitis bene quod alias sum pauper, et mater mea scripsit mihi quod debo cogitare ad habendum victum et amictum, quia amplius non vult

² michi 5. et sic octiens in hac ep. ⁷ literam 5. ⁹ Gubernatoē 5. ¹² præfunā: 4. ¹³ Quia 4.5. ¹⁵ . Quia 4. ¹⁷ quatuor 5. sapiētiā 4.5. instituta 4.5. infortiatum 4.5. ¹⁹ Practicū: 4.5. ²¹ institutis 4.5. ²² instituta: 4. ²³ est omis. 5. ²⁶ fautores Io. 4. ²⁸ sepe 4. ²⁹ que 4. ³⁰ q 4. ³² . Quia 4. . Unde 4. ³³ et 4. vt 5. ³⁶ . Quia 4.

mittere mihi pecuniam: et sic est per deum. Sed iam iterum cogito de isto socio qui fecit me iratum. Valete cordialiter. Datum Romę.

16.

¶ Magister Iohannes Pileatoris
Magistro Ortvino Gratio

Salutes vobis plures		Meretrices in Bambergia,
Quam sunt in Polonia fures,	20	artifices in Nurmberga,
in Bohemia heretici,		in Praga Iudei,
in terra Suitensium rustici,		Colonię Pharisęi,
5 in Italia Scorpiones,		Clerici in Herbipoli,
in Hispania lenones,		naves in Neapolı,
in Ungaria pediculi,	25	Busto ducis acufices,
in Parrisia articuli,		Franckfordię pellifices,
in Saxonia potatores,		nobiles in Franconia,
10 in Venetia Mercatores,		Et nautę in Selandia,
Et Rome Curtisani,		Sodamitici Florentię, [gentię,
in Almania Cappellani,	30	ex ordine prædicatorum indul-
in Frisia Caballi,		textores Augustę,
in terra Francię vasalli,		per estatem locustę,
15 pisces in Marchia,		Columbę in Wettrania,
sues in Pomerania,		caules in Bavaria,
oves in terra Anglie,	35	alleces in Flandria,
boves in regno Dacię,		sacci in Turingia,

Id est infinitas Salutes vobis opto, Venerabilis Magister, quia estis mihi ita charus sicut est possibile in caritate non ficta. Sed possetis dicere quod fingo illam dilectionem, quia non creditis quod est ita cordialis: igitur non volo multum scribere de illa. Unde versus „Laus proprio sordet in ore”, Teutonice „Eygen lob stinckt geren”. Sed in signum dilectionis mitto vobis hic duo munera, scilicet unum Pater noster factum de cornu

¹ mī 5.

⁴ M. 4. ⁵ M. 4.5. ³ In 4. versus 3...13, tum 14...26. et sequenti pag. c versus 27...31. et 32...36. ita expressi sunt. Et ¹ ut singulis Et præpositum esse significetur. In 5. Et præpositum est versibus 10. et 28. omissa linea —— omnes initiales litteras in 5. maiores sunt. ⁶ leones 5. ⁸ Parrhisia 5. ¹⁴ e 4. q 5. ¹⁸ dacię 4. ²⁵ Busto 4.5. (ut tum sape bust pro busc scribebant) ²⁶ e 4. q 5. ²⁸ Nautae 5. ²⁹ Sodamitici 4.5. ³¹ e 4. q 5. ³² Estatem 4.5. ³⁴ e 4. q 5. ³³ Wettrania alias quoque Huttenus scribebat. ³⁵ Haleces 5. ³⁷ michi 5. et sic quinquidens post in hac ep. ³⁸ charitate 5. ⁴¹ . Scj 4.